

10.10.2023

Herttoniemen seurakunnan lausunto vuoden 2024 talousarviosta sekä vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelmasta

Herttoniemen seurakunta lausuu vuoden 2024 talousarviosta sekä vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelmasta seuraavaa.

Vaikka talousarvion mukaan seurakuntien yhteinen kirkollisverokertymä on juuri nyt ennätyslukemissa, yleinen tietoisuus kirkollisverokertymän tulevien vuosien dramaattisesta laskusta on selvästi lisääntynyt. Seurakunnat ja yhteisten palveluiden yksiköt varautuvat poikkeuksetta henkilöstön ja osin myös tilojen olennaiseen vähentymiseen tulevina vuosina. Muutos on suuri, sillä esimerkiksi Herttoniemen seurakunnassa on viimeisen noin kymmenen vuoden aikana henkilöstön määrä jo nyt lähes puolittunut ja kiinteistöistäkin suurin osa (Herttoniemen kirkko ja Herttoniemenrannan kappeli) on jo menetetty.

Tilanne ei ole missään nimessä toivoton, mutta se on pakottanut ja pakottaa jatkossa entistä enemmän ainakin seuraaviin muutoksiin: toiminnan kärkien radikaaliin priorisointiin, seurakuntalaisten toimijuuden vahvistamiseen ja työntekijöiden kyvykkyyden merkittävään nostamiseen tämän mahdollistamisessa sekä verkostoyhteistyön uusien mahdollisuuksien kartoittamiseen. Herttoniemen seurakunnassa tämä tarkoittaa esimerkiksi diakoniatyön toimintamallin ja -palvelujen uudelleenmuotoilua.

Aivan olennaisena huomiona vuosien 2024-2026 toiminta- ja taloussuunnitelmista läpi organisaation huokuu myös kasvava huoli työntekijöiden jaksamisesta. Työntekijöiden oman työn johtamisen ja -alaistaitoja on vahvistettava, jotta työskentely on entistä itseohjautuvampaa, mutta mikä olennaista, yhteisesti sovitusta strategisista linjauksista käsin tapahtuvaa. Keskeistä myös on, että työntekijöiden tosiasiallista työmäärää kyetään kaikissa olosuhteissa rajaamaan sekä työntekijöiden itsensä että lähiesihenkilöiden toimesta kohtuulliseksi. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden yksiköiden tulee olla myös tältä osin kiinnostava ja haluttu työpaikka myös tulevaisuudessa.

Huolta Herttoniemen seurakunnassa aiheuttaa taloussuunnitelmassakin mainittu kysymys (s. 9), ovatko yhteisen kirkkovaltuuston vuonna 2021 hyväksymät investointien nettomaksimiarvot vuoteen 2030 saakka riittävällä tasolla kiinteistöinvestointien osalta. Talousarvioesityksessä tuodaan esiin, että nostopaineita on, jotta edes kriittiset peruskorjaukset saadaan toteutettua. On ensiarvoisen tärkeää, ettei jäljelle jäävien kiinteistöjen anneta tuhoutua tai korjausvelkojen entisestään kasvaa korjausten viivyttelyn vuoksi. Seurakunnista löytyy useita esimerkkejä tilanteista, joissa korjaukset ovat jopa vuosien reklamoinneista huolimatta kiireen ja investointirahojen puutteen vuoksi

viivästyneet ja lopulliset korjaukset tulleet kumuloituneina kustannuksina lopulta kohtuuttoman kalliiksi.

On myös elintärkeää varmistaa, että Rohkeasti yhdessä -kokonaisuudesta seuranneiden, 9.12.2021 tehtyjen talouslinjausten pohjalla olevat suunnitellut kiinteistösäästöt ja -tuotot todella toteutuvat, sillä muutoin tiedossa olevatkaan määrärahojen leikkaukset eivät tule riittämään. Siksi kiinteistöosaston resurssin on välttämätöntä olla realistisella tasolla juuri nyt.

Sisäisten vuokrien osalta Herttoniemen seurakunta toteaa, että vuokrien heilunta herättää uuden mallin myötä aikaisempaa enemmän jännitystä ja saattaa pakottaa jatkossa nopeisiin ja ennalta suunnittele mattomiin henkilöstöluopumisiin, jos muuta puskuria ei enää käytössä ole. Esimerkinomaisesti Myllypuron kirkon vuokra nousi vuoden 2023 tasosta vuoteen 2024 noin 51 000 eurolla. Seurakunta on huolestunut kehityksestä, jossa sisäisten vuokrien nykyinen malli ohjaa nyt tekemään kiinteistöluopumisia yksittäisen seurakunnan näkökulmasta sen sijaan, että katsottaisiin Helsingin seurakuntien kirkkojen ja muiden kiinteistöjen kokonaisuutta pitkällä aikajänteellä. On tärkeää, että seurakuntien määrärahojen ja sisäisten vuokrien projektin ohjausryhmä selvittää syksyn 2023 aikana, mihin mahdollisiin toimenpiteisiin tulisi ryhtyä vuoden 2025 talousarvion osalta.

Määrärahojen jaossa taas on syytä ymmärtää, että jokainen seurakunta pyrkii kaikkiin mahdollisiin tavoin tavoittamaan ja palvelemaan myös kirkkoon kuulumattomia ihmisiä. Tämä tahtotilaa näkyy esimerkiksi syksyn 2021 Rohkeasti yhdessä lausunnoissa selvästi. Tässä ei ole seurakuntien välillä minkäänlaista eroa. Jos rahaa halutaan jakaa myös alueella asuvien perusteella, tähän mekanismiin on perusteltua kytkeä myös tapa seurata sitä, miten ylimääräinen raha juuri tähän tarkoitukseen käytetään.

Herttoniemen seurakunta on kotipesäseurakunta pääkaupunkiseudun arabiankieliselle työlle. Jo vuosi sitten annetussa talousarviolausunnossa kiinnitettiin muiden kotipesäseurakuntien tavoin huomiota siihen, että saatu vieraskielisen työn lisä 15 100 eur on aiheutuneisiin kustannuksiin nähden täysin riittämätön. Minimissään olisi erotettava toisistaan sisäisten vuokrien osuus ja muu korvaus lähijohdon sekä työn tarvitsemien palveluiden järjestämisestä seurakunnassa.

Erillisen vieraskielisen määrärahan on tarkoitus korvata:

- sisäiset vuokrat vieraskielisen työn käyttämien tilojen osalta
- kirkkoherran ja mahdollisten muiden lähiesihenkilöiden työ seurakunnassa (laskut, hr, työnjohto, ohjausryhmätyö, yhteydenpito taustatahoihin)
- tilojen suntiopalvelut (siivous, avaimet, tilavaraukset)
- työntekijöiden tarvitsemat fasilitteetit (työhuone, laitteet ja välineet)

Viimeisen kolmen vuoden aikana on kotipesäseurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön välillä määrätietoisesti selkeytetty työnjakoa ja vastuita. Tämä on samalla tehnyt näkyväksi sen työmäärän, joka seurakunnissa tähän työhön kohdistuu. Ratkaisematon tilanne pakottaa paikallisesti miettimään, kuinka pitkään kotipesäseurakunta haluaa vielä sponsoroida omista rahoistaan yhden kieliryhmän työtä.

Lisäksi arabiankielisen työn kohdalla vaikuttaa s. 150 olevan virhe, sillä 2023 työssä on ollut vain yksi henkilö.

Yhteinen kirkkovaltuusto on pitkään myöntänyt Herttoniemen seurakunnan kautta Myllypuron elintarvikeavun työn tukemiseen avustussumman, joka kuluvana vuonna on suuruudeltaan 41 300 euroa. Avustussummalla on vuodesta riippuen palkattu elintarvikejakelun avuksi esimerkiksi diakoneja, hallityöntekijöitä, autonkuljettajia, tarjottu työntekijöille pienimuotoista virkistystoimintaa sekä tehty hankintoja kuten uusittu pakastimia.

Vuoden 2024 talousarviossa (s. 109) Myllypuron ruuanjakelu sekä Waste & Feast -toiminta on nostettu samalle riville. Herttoniemen seurakunnalle ei talousarvioehdotuksen perusteella ilmene, miten avustussumma on mahdollisesti suunniteltu jaettavaksi näiden kahden toimijan kesken vai onko tässä virhe? Herttoniemen seurakunta, joka edelleen toimii Myllypuron elintarvikejakelun taustayhteisönä, haluaa kiinnittää huomiota siihen, että Elintarvikeavun toimintaa pyritetään erittäin niukoin resurssein, mutta huomattavan kustannustehokkaasti johtuen mm. siitä, että ruokaa varastoidaan mahdollisimman vähän.

Ero Myllypuron elintarvikeavun ja Waste & Feast- toiminnan välillä muun muassa on, että Waste & Feast tarjoaa hävikkiruoka-aterioita ja elintarvikeapu jakaa lahjoitettuja hävikkiruokatarvikkeita tarvitsijoille. Myllypuron elintarvikeavun avunsaajien volyymi on kuluneena vuonna ollut viikoittain n. 3 500 hlöä.

Muilta osin Herttoniemen seurakuntaneuvosto voi hyväksyä esitetyn talousarvion.